

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בהבנה, הבעה ולשון (שאלון א') חורף 2008.

פרק א' - הבנה והבעה

1. נימוקים בעד ביטול המטבע:

שימוש מועט בו ותמיכה בביטולו של הציבור, שיקול כלכלי - עלות הפקתו גדולה פי שלושה ויותר מערכו, ורצון למנוע מאנשים להתיך אותו ולהרוויח את ערכו, ובמקביל למנוע מהסוחרים שלא "יעגלו" את הסכום מעלה.

נימוקים נגד ביטול המטבע:

ערך רב במישור הכלכלי, ערך לאומי היסטורי, שימור הקשר עם עברו של העם היהודי וביסוס המדינה על המשכיות היסטורית.

2. שלושה שיקולים ביצור של מטבעות ושטרות :

ידע רב ומקצוענות.

מספר המטבעות והשטרות בישראל קטן יחסית, ולכן לא משתלם לייצר אותם כאן, אלא בחו"ל.

השטרות נשחקים.

3. השטרות נשחקים מהר מאוד ויש להדפיס במקומם חדשים, בדיוק כמו בקבוקי הקוקה קולה אשר נקנים ע"י הציבור בכמויות רבות מאוד ויש לדאוג למלאי שלהם.

4. הדומה בין המטבע לשטר הוא שעל שניהם הוטבעו פניהם של מכובדי הארץ, ואילו השונה הוא באופן היצור שלהם: המטבע נעשה ממתכות שונות, בעוד שהשטרות מניירות שונים.

5. שאלה מס' 1 – מה הסיבה שמייצרים שטרות מפולימר? (שורות 31-35)

שאלה מס' 3 - מדוע ישראל אינה מייצרת את הכסף שלה בארץ? (שורות 36-40)

6. נימוקים נגד המטבע הלאומי : שיוך למדינות בעלות כלכלה אחידה וחזקה, מטבע משותף למדינות מפותחות רבות.

נימוקים בעד המטבע הלאומי – ערך לאומי – היסטורי, קשר חי עם העבר של העם היהודי וביסוס של המדינה על המשכיות היסטורית.

7. א' "האינפלציה גאתה, ועם השנים דעכה"

"בקרוב, ספק אם בצער רב..."

"...המטבע הקטן והחביב..."

"...דמוקרטיה לתפארת: הציבור ביקש, הציבור יקבל."

8. א' - עלות היצור של מטבע 10 האגורות שעליו העתק של מטבע מימי מתיתיהו ומנורה בת שבעת הקנים מ-37-40 לפני הספירה, היא 16 אגורות, ותחילת ייצורו בשנת 1985, כאשר הכמות הקיימת של מטבע זה בשוק היא 775 מליון. לעומת זאת עלות הייצור של מטבע 1 שקל שעליו העתק של מטבע "יהודה" מתקופת השלטון הפרסי, היא 9 אגורות, ותחילת ייצורו גם בשנת 1985, כאשר הכמות הקיימת של מטבע זה בשוק היא 344 מליון.

ב' – למטבע של 1 שקל סיכוי לשרוד זמן רב יותר במחזור הכספים על אף שלרבים מהציבור נטיה לאבד אותו, מכיוון שעלות הפקתו נמוכה ביחס לערכו, ואילו עלות הפקתו של מטבע 10 אגורות גבוהה ביותר מחצי מערכו (16 אגורות).

9. סיכום מאמר:

במאמר "הצד השני של המטבע" אשר מעובד עפ"י ערן אלדר, הכותב מציג את התהליך של ייצור המטבעות והנימוקים לביטולם ולחידוש המלאי שלהם.

הפקת מטבע נעשית ב – 5 שלבים:

בשלב הראשון חותכים את עיגולי המתכת מתוך סלילי מתכת גדולים, לאחר מכן מרככים אותם ע"י שריפתם, שטיפתם וייבושם. בהמשך מעצבים את שולי המטבע באמצעות מכשיר צר וחד. בשלב הלפני אחרון מטביעים על המטבעות באמצעות גלופה את הסמלים, הכיתוב והערך, ובסוף בודקים את איכותם באופן מדגמי ואורזים אותם.

בהמשך הכותב מציין כי לביטול המטבעות יש מספר נימוקים: שימוש מועט ותמיכה רבה של הציבור בביטולו, עלות הפקה גבוהה פי 3 ויותר מערכו ורצון למנוע מאנשים להתיך אותו ולהרוויח את ערכו של החומר המותך והעלאת מחירים מצד הסוחרים.

לבסוף הכותב מציג את חידוש המלאי של המטבעות אשר נעשה בחו"ל, כיוון שעבודה שכזו מצריכה הקמת בית דפוס לשטרות, ידע רב, מקצוענות ואף מספר המטבעות והשטרות בישראל קטן יחסית ולא משתלם ליצר אותם כאן, כשאר בנק ישראל הוא הגוף האחראי על עניין זה.

מסקנת הכותב מתוך המטבעות הקיימים בישראל היא שהמדינה מנסה לשמור על קשר עם עבר העם היהודי ולבסס אותו.

פרק ב' – אוצר המילים והמשמעים ושם המספר.

10. א' ערך מספר 1 - קביעת אותיות או צורות בולטות או שקועות. הטבעת סמל המדינה על מטבעות.

ב' טיבוע, השקעה בתוך מים עד כדי טביעה.

ג' מילון אבן שושן – ישנו שילוב של ציטוט מתוך דבריו של קלצקין, ובמילון ההווה אין שום מובאות וציטוטים.

במילון אבן שושן הפרטים הדיקדוקיים הם: פועל וסמיכויות, ואילו במילון ההווה מצוין שם פעולה של הערך.

במילון אבן שושן הערך הוא הומונימי, ואילו במילון ההווה הערך הוא פוליסימי.

11. משפט מספר 4 – האירוע האחרון הטביע את חותמו על חייו.

12. א' 4 - אנשים מכובדים.

ב' 1 – ייצור הכסף.

13. מאבד – מוצא .

קפדנית – רשלנית.

14. א'. עשרים ושניים ביולי.

ב' בעמוד שלוש .

ג' . תשעה שטרות.

15. ארבעים ושניים אלף שש מאות וחמישים מטבעות.

פרק ג' – תחביר ומערכת הצורות.

16. א'. 1 - משלים שם (לואי).

2 - נושא

3. משלים פועל.

4. משלים פועל.

ב'. הקשר הלוגי הוא סיבה ותוצאה .

הציבור ביקש, לכן הוא יקבל.

17 א' 1 - ' – כותב המאמר מציין כי 80% מהציבור תומכים בביטול המטבע של 5 אגורות. – משפט מורכב. הפסוקית: "כי – אגורות".

2. בנק ישראל יבטל את המטבע של 5 אגורות, כי ייצורו עולה שש עשרה אגורות.

משפט מורכב . הפסוקית: "כי – אגורות".

3. שווי המטבעות בתקופה המודרנית נקבע עפ"י החלטה של הבנק המרכזי . משפט פשוט.

4. בשנות ה90 המציאו האוסטרלים שטר מפלסטיק, והיום כבר משתמשות בו יותר מ20 מדינות. משפט מחובר. איבר א' – "בשנות –מפלסטיק". איבר ב' "היום – מדינות".

ב' - במשפט השני .

18. א' במשפט הראשון הדגש הוא על מלאי המטבעות, זאת אומרת, שבנק ישראל דואג לחדש מספר דברים (כמו שטרות) וביניהם את מלאי המטבעות, ואילו במשפט השני הדגש הוא על בנק ישראל, זאת אומרת, שיש עוד בנקים ומוסדות האחראים על חידוש מלאי המטבעות.

ב' – שרים בישיבת הממשלה מסרו/הודיעו/אמרו, כי הם לא יסכימו לביטול המטבע של חמש אגורות עד שהם יבחנו עניין זה בשיתוף עם ארגוני הצרכנים.

19. א' בנק ישראל מטביע מוטיבים ממטבעות יהודיים עתיקים על מטבעות חדשים שהוא מנפיק. משפט מורכב. הפסוקית: "שהוא – מנפיק".

הוא נושא.

ב'. הדרך הנכונה לניתוח היא המשפט הראשון. (בנק ישראל נושא).

20. א' משתדלים – ש.ד.ל, התפעל

ב' אפינו – א.פ.י.נ, פיעל, לאפיין, אפיון.

ג' מתיכים – נ.ת.כ, הפעיל, להתיך, התכה.

ד' מוצגים – י.צ.ג, הופעל.

ה' ג.ו.ב, פיעל, לגוון, גיוון.

21. א' -יוטבעו הופעל

ייוצרו פועל.

נספרים נפעל

נבדקים נפעל.

ב' – המשותף לכל הפעלים מבחינת המשמעות של הביניים היא היותם סבילים.

ג' - נבלמים.

22. א' – דרך התצורה של המילים היא בסיס + צורן סופי.

חלק הדיבר של המילים הוא שם תואר.

ב' - ספרים – צורת רבים בזכר.

ספרון - הקטנה.

ספרים -צורן נטיה

ספריה - צורן גזירה.

ספרון – צורן גזירה.

23. א' דרך התצורה המשותפת היא שורש +משקל.

השם מגבלה יוצא דופן מבחינת המשמעות.

ב' מגב +מפל זהות בגיזרה (חפ"ן), אך שונות במשקל.

מחשב +מגב זהות במשקל, אך שונות בגיזרה (גיזרת שלמים מול גיזרת חפ"ן).

בהצלחה!!!

לחמן – מאמנים אותך להצלחה בבגרות

1800-400-500